

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno - zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijat.“ v Rojšanu pri Trstu, šte. 3.

Poštno-hranilničnega računa šte. 864.139.

Slovanskima blagovestnikoma SV. CIRILU IN METODIJU

(Z. M.)

O, krasna luč sta naše domovine!
O, luč, preljuba za slovanske sine,
Ves narod Vaju zdaj zvestó proslavlja
In v divnih spevih Vaju že pozdravlja!

In v čast kresove po gorah zažiga,
Ljubeče narodov se cvet i dviga,
Plamtí za Vaju: oj, zvestá bojnika,
Slovanskih vseh rodov stebra in dika!

Pozdravljena bodita, brata mila!
Ljubezen ena vaju je družila,
Gorečnost ena vedla iz puščave
Iskat življenja srečnega zastave.

In mnogim sta prinesla z njo utehe:
Bolgarom in Moravcem in med Čehe...
Kjer tema bila je — z zastavo Krista
Vzplamtela luč je, bolj kot solnce čista!

V slovanskem sta jeziku luč znanila,
Donela ljubko je beseda mila;
V ljubezni mrzla srca sta ogrela,
Da mlada zora v njih je zažarela:

V žarečih srcih je zgorela zmota,
Ki je vodila prej na grešna pota;
Spreminjali so se strasti osati
V pobožnosti v prelepi cvet med brati —

Privedla kmalu mnogobrojne črede
Ovčic sta Petru izmed dirje srede —
Zaslužni venec diči vaju čeli,
Po katerih so nešteti znoji vrelí . . .

A zdaj, ko v svetli bivata višavi,
Tam gori, v zlati neminljivi slavi,
Ponižno prošnjo našo odobrita:
Slovane Bogu zveste ohranita!

Razpršene v razkola mučni temi
V združitvi Kristus kmalu vse objemi,
Da čista vera, ki nas je družila,
Nas brate nikdar več ne bi ločila!

Kot majka sina — vaju so vsprejeli
Nekdaj v prestolnem Rimu in objeli —
Tako naj ves naš rod se posinovi,
A Bog mu čas in večnost — blagoslovi!

Razna pota.

(Spisala Márica Potoška).

(Dalje).

Res jima je bila sreča mila. Posredovalka, pri kateri sta se oglasili, poslala ju je k neki gospej, ki je ravno potrebovala služkinje. Kmalu so se pobotale. Ivanka je Anico še posebej priporočila gospéj ter prosila, naj nekoliko pazi nanjo, ker je popolnoma neizkušena.

Vedela je iz lastne skušnje, koliko gorja provzročijo mnogokrat brezvestne gospodinje, ki se za posle v moralnem oziru prav nič ne brigajo.

»Gotovo!« odvrne prijazna gospa. »kakor moja hčerka bode, samo da bode v vsem vbogala.«

Anica je še isti dan nastopila službo. Mici se je grozno jezila, ko je zvedela o tem. Na vse mogoče načine je psovala Ivanko, a ta je molčala; tešila jo je zavest, da je Anico rešila pro pastí.

Vrnimo se sedaj k Nežiki. Vrla Dolenjka se je potrudila, da ji je dobila kmalu dobro, pošteno službo. Vzela jo je neka gospa za hišino.

V novi službi se je kmalu privadila. Tudi gospa je bila zadovoljna z njo, ker je bila poslušna in tiha.

»Kje je neki Anica«, je mislila večkrat sedaj Nežika, ker od onega dne, ko sta prišli skupaj v Trst, se nista več videli. Neko nedeljo sta se srečali pred cerkvijo.

»Nežika!« klicala je Anica še od daleč. kod pa hodiš?»

»Pri blagoslovu sem bila«, odvrne ta, »in ti?«

»Jaz tudi. Ali nisi več pri Dolenjki?«

»Ne, sem že v službi.«

»Jaz tudi! Kam pa nameravaš sedaj iti? Ako imaš čas, pojdi z menoj.«

»Kam pa?«

»Spremila bodem neko znanko na kolodvor; tu-le pred cerkvijo se snidevi. Glej tam-le priha!« Bila je Ivanka.

»Tako, sedaj pa pojdiva Ivanka, skrajni čas je že. Ali je to vaša prijateljica?«

»Da, skupaj vsa prišli v Trst.«

Naše znanke so se napotile proti kolodvoru.

»Anica, ali mi bodele pisali, kako se vam bo godilo v Trstu?«

»Gotovo Ivanka«, pritrđi Anica, »a pišite mi tudi vi kaj.«

»In kar se tiče Mici in sličnih družb, ostanete pri besedi?«

»Da, Ivanka!«

Med tem so dekleta dospele na kolodvor.

»Sedaj pa z Bogom Trst!« dejala je Ivanka, »veselim se, da bodem zopet videla domači

kraj. Pa vendar me nekaj skrbi, ker mi niso mati že toliko časa pisali; bojim se, da bi ne bili bolni.«

Pred kolodvorom so se dekleta poslovile.

»Z Bogom Anica! Spominjajte se mojih besed.«

»Z Bogom Ivanka!«

Dekleta si še enkrat sežejo v roke, potem pa se ločijo.

Nežika in Anica se vrniti v mesto.

»Ti, prične prva, ali si že pisala kaj domov?«

»Da, ravno sinoči« odvrne Anica.

»Potem je dobro. Moja mama so mi pisali, da nič ne pišeš domov. Toda, kje pa je Mici?«

»Ne vem, kje je, huda je name.«

»Huda? Zakaj pa?«

»Ker nočem hoditi z njo,« pravi Anica ter pripoveduje tovarišici svoje dogodke. Med tem sti dospeli do Nežikiněga doma.

»Torej prihodnjo nedeljo se snidemo v cerkvi?«

»Da, torej na svidenje!«

Tovarišici se ločita.

Sledimo sedaj Ivanki na njenem potovanju.

Bilo je že pozno v mraku, ko je izstopila na postaji P. na Notranjskem.

Do domače vasice je imela še dobro uro hoda. Močno ji je utripalo srce, ko je po znanem potu hitela proti domu. Bleda luna je priplavala izza gora ter ji razsvetljevala pot. Kako jo bode sprejela mati? Tužni spomini na preteklost so ji polnili dušo. A sedaj — sedaj mora biti vse drugače. Trdno je sklenila svoje življenje predrušiti ter biti stari, dobri materi vesna in skrbna hčerka. Solzno oko je dvignila proti nebeškemu oboku, ki je, posut z milijoni zvezdic, blestel nad njo ter vzdihnila:

»Pomagaj mi ljubi Bog, da vztrajam na potu pokore, katerega hočem s tvojo pomočjo nastopiti!«

Od daleč je vzrla v luninem svitu malo vasico, svoj rojstni kraj. Pospešila je korake. Kmalu je stala pred majhno hišico, ki je, obdana od sadnega drevja, stala prva ob cesti. Njen dom! Vse je bilo temno; mati se je očitvidno že podala k počitku. Za nekaj hipov postoji Ivanka pred hišo ter se ozre po okolici. Vse še kakor nekdanj! Pod staro hruško stoji še vedno klopica, kjer je tlikokrat sedela v družbi svojih tovaršic. Misli ji pohite zopet v preteklost.

Slednjč se zdrami ter potrka na vrata. Nobenega odg vora.

»Mati morda spe« misli si, stopi k oknu ter potrka na šipo. A tudi sedaj zastonj.

Kaj pomeni to?

Potrka še enkrat močneje, ter zakliče: »Mati!«

A tudi to je zaman.

„Morda so šli mati v vas k teti,“ misli si Ivanka ter se napoti tja; »a čudno, da bi čez noč ostali od doma.« Hitela je skozi vas proti tetinemu domu. Skoro sredi vasi stoji prijazna bela cerkvena, okoli nje se raz eza domače pokopališče.

Pri pol odprtih vratih pokopališča poklekne Ivanka ter zmoli očenaš za sorodnike in za dobrega očeta, ki že toliko let spava pod črno zemljo. Potem hiti dalje.

Teta je še bdela. Naglo potrka na vrata.

„glej, bolni so bili že dalj ča a, vedno so te pričakovali, a ni te bilo, in véeraj — — — véeraj — smo jih zakopali.“

Onemogla se zgrudi Ivanka na klop pri peči.

„Mati! — — — moja ljuba, d bra mati! — — Nkdar veš vas torej ne bom videla!“

Potok solz se ji vlije po licu. Tako je hrepnela zopet v deti mater, in sedaj — — —

Naenkrat plane po koncu.

„Mati! mati k vam hočem!“ in predno ji je zamogla teta ubraniti, hitela je iz hiše na pokopališče.

V ječo.

„Kedo je?“ se oglašl nekdo znotraj.

„Jaz, odprite!“

„Ah, Ivanka!“ vzklikne teta in hiti odvirat; spoznala jo je po glasu. Ivanka vstopi naglo ter se ozre po sobi.

„Kje pa so — — — ali matere ni pri vas?“ vpraša hlastno.

„Matere?“ začudi se teta, „ali nisi prejela našega pisma?“

»Pisma? Ne, a kje so mati, kaj je z njimi?« grozna slutnja jo obide.

„Sedi Ivanka povem ti,“ nadaljuje teta,

Poleg očetovega dvigal se je nov, jedva zasut grob.

„Mati! — moja mati!“ vzklikne Ivanka obupno ter se zgrudi na gomilo.

„Mati! — ne ne, saj ni mogoče, da ste res umrli! — — Pridite vendar! — jaz sem — — jaz — vaša Ivanka.“

„Mati, moja dobra, ljuba mati! pridite vendar — ! Torej vas res ne bodem nikdar več videla?!!“

Toda zastonj so bile solze obupane hčerke; črni grob ni dal več iz sebe matere, ki je mirno počivala v njem. — — —

Nebo se je med tem prepreglo s črnimi oblaki, kakor da ne bi hotele gledati jasne zvezdice bolesi potrte lčerke.

Bliski so se jeli križati in kmalu se vlije ploha na zemljo.

Sem po vasi se je bližala luč. Teta je spravila moža in sina, da sta šla iskat Ivanko.

Nezavestno, popolnoma premočeno sta jo našla na materinem grobu ter jo prenesla domov.

* *

Kmalu po zadnjih dogodkih, prejela je Anica pismo sledeče vsebine:

Ljuba Anica!

Ako Vam je mogoče, prosim potrudite se k meni. V bolnišnici sem. Da ozdravim ni več upanja. Rada bi Vas še enkrat videla, drugo Vam povem ustmeno. Naj pride tudi Vaša prijateljica Nežika z Vami.

Prosim pridite gotovo! Željno Vas pričakuje
Vaša

Ivanka.

Koj prihodnjo nedeljo popoldne hiteli sti Anica in Nežika v bolnišnico. Skoraj bi ne bili spoznali Ivanke. Bleda in shujšana ležala je mirno v bolniški postelji.

„Ah, vender sti rišli!“ pozdravila je vstopivši. V kratkih besedah jima je razložila, kaj se je zgodil. Po oni noči je nevarno zbolela, pripeljali so jo v bolnišnico.

„Kmalu pridem k materi“ dostavila je, ko je končala.

Anica in Nežika sta bili globoko ginjeni

„Še nekaj vaju prosim,“ dejala je Ivanka, „ogibajta se slabih družčin, molita radi in ostanita poštena! Kaj re, da mi obljubita?“

„Da Ivanka, obljubiva!“ pritrdili sta tovarišici.

„In molita tudi zame, kedar me več ne bo.“

„Gotovo Ivanka. Toda s'j bodete še ozdravili.“

„Ne, ne, ure mojega življenja se stekajo, to čutim. Naj bo, pripravljena sem, k materi pojdem.“

Z solznimi očmi sta se poslovili Anica in Nežika.

Ko sta hoteli prihodnjo nedeljo zopet obiskati Ivanko, zvedeli sta, da je ni več. Umr'a je v četrtek, mirno vdana v božjo voljo. Zadnje njene besede so bile:

„Mati! pridem — — — k vam pridem!“

Konec.

Delavec, v Bogu je tvoja rešitev!

Gotovo smo še prav malo storili, če smo po knjigah in časopisih mrtvo razpravljali svoje nazere in principe ter prav mnogo *govorili*, kako lepo bi bilo, če bi delavci imeli svoje pravice, ali pa, kako srečne bi bile delavčeve družine, ako bi v njih ne vladala greh in siromaštvo.

Treba je še kaj več. Treba je, da so vsi, ki se zanimajo ali brigajo za dobro stvar, ob enem tudi delavni in brez strahu. A lep košček tega dela čaka gotovo tudi tebe, dragi moj delavec. Nikdar ne bo rešeno socialno vprašanje, ali, z drugo besedo, nikoli ne bo pomagano tvoji revščini in bedi, če se ne boš lotil resnega dela tudi ti sam. Nikdar ti ne bo boljše, če boš držal križem roke, mesto da bi storil to, kar ti svetujejo tvoji *resnični* prijatelji („Druž. Prij.“ št. 7) Zato pogum! Vrzi raz sebe prazen strah in napačno sramežljivost, ko se gre za tvojo *srečo*, do katere imaš ti, delavec, pravico prav tako kakor vsi drugi ljudje.

Vprašanje je le, si li želiš prave, stalne sreče od Boga ali pa minljive sreče od ljudi. Če si pameten, gotovo ne boš pri iskanju svoje sreče preziral Boga, brez kojega blagoslova je brezdomno ves tvoj trud zaman, ker

„Prazno je delo

Brez sreče z nebes!“

Če si pameten, gotovo ne boš slušal onih, ki te odvrčajo od Boga in ti ometajo srečo brez Boga. Bog je vir vse sreče, večne pa tudi časne. V Bogu je tudi tvoja rešitev, moj dragi delavec.

Kje boš torej začel, ko ti je delati zaboljšanje svojega blagostanja? Skrbel boš pred vsem za to, da spolnujete ti in tvoja družina božje in cerkvene zapovedi, ker se v njih zreali volja božja. Tega se nikar ne sramuj, sicer ne boš imel blagoslova božjega in si boš zastonj prizadeval. Brez uspešno dela, kdor zida svoje sreče dom na drugo podlago. Dragi delavec, ali ti kaj pomaga k boljši sreči, če morda pri delu grdo preklinjaš in Boga žališ? Ti-li kaj pomaga k boljši sreči, če ne greš ob nedeljah in praznikih ko si morda prost, k sv. maši, temveč jo kreneš v gostilno, kjer začneš že predpoldne popivati? Glej, varuj se skrbno teh napak! Boj se kletvine in redno prihajaj k službi božji. Tam boš slišal besedo božjo, tvoje srce se bo utešilo in oplemenilo; v cerkvi se ti bo vzbujala nežna ljubezen do družine in boš srečen oče med svojimi srečnimi dragimi.

Pa ne samo te, ampak sploh vse zapovedi spolnuj. Tako si storil prvi odločen korak k pravi sreči, če si sebe in svojo družino reformiral in pripeljal k Bogu. Otresi se vendar enkrat nespametne misli, da bi morda krščansko življenje oviralo posvetno blagostanje. Nikdar, temveč kjer

dobro krščanske družine tvorijo dobro krščansko državo, tam je še le prava sreča doma.

Ne morem si kaj, da ti navedem nekaj števil, ki sem jih ravnokrat bral v znameniti *Civiltà Cattolica* o stanju krščanske demokracije na Belgijskem. — Belgija je imela od 1878. l. do 1884 l. brezversko vlado, ki je neusmiljeno izsavalala uboge delavce. Ministri niso imeli očij, da bi videli obupni položaj med kapitalisti in delavci, ker njih pozornost se je obračala drugam: boj proti katoliški duhovščini. Še le krvavi nemiri 1886 l. so odprli oči tudi nevernim. Novi katoliški vladi je bila dolžnost rešiti nesrečno domovino in res je v teku nekaj let preosovala postave na krščanski podlagi in s tem prerodila vso deželo. Vsled novih postav je pol milijona Belgičev prostih osebnega davka. Petnajst milijonov frankov je vsako leto določenih za sta ostno zavarovanje delavcev (penzion). Dalje potroši država vsako leto 14 milijonov kot posebno nagrado (plačilo) pridnim delavcem, 13 milijonov pa za to, da zniža delavcem cene pri vožnji na železnicah. Katoliška Belgija potroši tudi leto za letom en milijon za obrtne šole in tri milijone za poljedelstvo. Molčim o stoterih milijonih za druga koristna javna dela. Kako se mora torej goditi delavcem v taki katoliški državi? Belgija lahko s ponosom pove, da nima uslužbene niti jedne žene v rudokopih; dalje lahko pokaže 700 milijonov frankov vloženih v hranilnice od več kot dveh milijonov delavcev. Kolika varčnost! 500.000 teh delavcev je vpisanih v blagajno za medsebojno podpora 25 000 fantov obiskuje obrtno šolo in ubožni delavci imajo nič manj kot 30 000 snažno zidanih hiš za svoje stanovanje.

Kedaj bomo pa mi imeli le senco teh dobrot? Pogum, ne obupati! Če je Bog z nami, kdo proti nam? Delavci, začnite socialno prerodenje v sebi in svojih družinah in to na krščanski podlagi, ker v Bogu je vaša rešitev!

Gospodarstvo.

Sveže (frišno) meso je, to vsakdo ve, najbolj okusno in zdravo. A po leti v vročini se kmalu pokvari in zasmrdi, da postane ne le ostudno, ampak tudi nevarno. Da si meso, ako si živinče doma zaklal, vsaj nekaj dni dobro ohraniš, vzemi iz telesa samo črevesa in drobovje. Druge kose pa si reži ven le po potrebi. Ko si drobovje odstraniš, umij znotranjost zaklane živine z mrzlo vodo; potem natlači notri svežih kopriv, in vse truplo dobro ovij v kožo. Okrog še oveži zaradi mih snažno rjuho; potem pa zanesi vse skupaj

na hladno prostor, v klet ali v studenec. Vsak dan odreži mesa, kolikor ga potrebuješ, in potem ravnaš, kakor prvokrat, — samo svežih kopriv ti je vselej treba. — Tudi s perutnino se mora slično delati, da ne zasmrdi.

Kmetice rade napečejo dosti kruha, da z njim potem shajajo po 14 ali še več dni. [A počasi se kruh zelo posuši, ali pa začne plesneti, če je shranjen v vlažnih prostorih. Temu se v okom pride, ako se novo pečeni hlebi vtaknejo v malho (vrečo), v kateri je bila moka, in sicer tako, da leži zgornja skorja enega hleba na zgornji skorji drugega. Potem se vreča dobro zaveže in obesi v senčen zračen kraj. Tak kruh traja 4 do 6 tednov, in ostane okusen. Prej ko se ga rabi, se ga dobro škrtachi in osnaži, ter še eno noč položi v hladno klet.

Mlada perutnina rada oslabi vsled nagle rasti, in tudi pogine. Ako vidiš, da piščeta pobesijo peruti, da vedno po zemlji pikajo, solnčne prostore iščejo, — so že v nevarnosti. Take slabotnike takoj spravi v topel hlev ali v pletenico na peč, daj jim jesti drobno narezanega kuhanega mesa in jajc, kolikor želijo, — in kmalu zopet okrepijo. Daje se jim tudi namočen bel kruh, konopleno seme in zdrobljen riž. Enako se streže mladim puram. Slabotnim raicam pa se ima nabrati polžev, katerih rade povžijejo, in se z njimi okrepi.

Domači zdravnik.

Katar v želodcu imajo mnogi ljudje, zlasti po mestih, in to večinoma vsled premrzlih pijač v vročem poletnem času, ali vsled prevročih jedi in vsled preobilne rabe paprike ali popra. Če kdo katar zanemari in želodec dalje kvari, se napravi v njem tura, a iz turav se razvije naposled neozdravljiv — rak. Varuj se torej vsega, kar utegne katar povzročiti in ako ga vsled slabosti želodca že čutiš, obrni se brž do izvedenega zdravnika. Ti pa, ki si še zdrav, ne vlivaj v sebe naglo prehladnega piva, posebno, ako se zelo potiš; pojej popred kos kruha, potem požiraj počasi. Vroč juho si malo pomešaj in popihaj, ter zmerno rabi dišave, katere utegnejo nežne želodčeve živce vzdržati. Bodi zdaj previden in zmeren, da se pozneje ne bodeš kesal!

Liščaj v obrazu je ostuden in nevaren. Skušaj zdravnik svetuje kot zdravilo čaj iz velikega repja (*arctiumlappa*), katerega se mora dva do tri tedne piti vsak dan. Medtem se mora bolnik vzdrževati močnih pijač in razkošnih jedi.

Zoper grde stenice umij postelj dobro z vročim milnim lugom, potem razpusti pri ognju lim v octu (jesihu) ter pomaži vse špranje in luknje na postelji.

Kaj pravi politika ?

Avstrija. Vlada je dovolila, da smejo napraviti hrvaški dijaki iz Istre in Dalmacije, ki študirajo na univerzi v Zagrebu, na Dunaju dopolnilni izpit v hrvaškem jeziku, ki jih potem vsposobi za službovanje v Avstriji. Vsled te mrvice pravice pa je nastalo veliko vznemirjenje med nemškimi dijaki in profesorji, ki zahtevajo na shodih, da ministr odpravi to naredbo. No, upamo da se to ne bo zgodilo. Tudi vladni nameri, ustanoviti v Inostu posebne laške tečaje, nasprotujejo Nemci in zahtevajo, naj se ustanove na italijanskem ozemlju v Tirolski. Ti ljubi Nemci bi vse radi sami imeli in drugim nič ne privoščili. Sicer pa se Italijanom prav godi zaradi njih samozakrivljene slepote in kratkovidnosti.

— Avstrijski odposlanci odpočujejo v Rim, kjer se pričenejo razprave o avstro-ital. trgovinski pogodbi.

— V ogrskem državnem zboru razpravljajo o proračunu. Govoril je tudi mažaronski poslanec Hrvat Kovačević. Govoril je tako, kakor more govoriti le izdajalec, ki ponuja na prodaj svojo domovino. Opravičeval je delovanje mažarske vlade proti Hrvatom; posebno je sumnil in strastno govoril proti duhovščini in nadškotu. Ta govor je prava sramota za hrvaškega poslanca.

Balkan. Ker je turški sultan odlikoval našega cesarja, je le-ta odlikoval odposlanstvo, ki mu je prineslo odlikovanje na Dunaj in nekatere turške prince. — Macedonski odbori so se začeli zopet živahneje gibati. — Nekoliko turških batalijonov zahteva, da se jih odpošlje domov. — V Solunu so zaprli več Bolgarov, pri katerih so baje našli bombe. — Srbsko-macedonski odbor se je razšel zaradi težav, ki so mu jih provzročali.

Nemčija. Angleški kralj Edvard je obiskal nemškega cesarja v Kielu. Med Angleži in Nemci ni prav posebnega prijateljstva, posebno od burske vojske sem. Zato pa pišejo l'isti hladno o tem obisku, da si bo trajal osem dni. V napitnicah sta oba vladarja rekla, da hočeta skrbeti za mir. — V pruskem deželnem zboru razpravljajo novo postavo o naseljevanju, ki je naperjena proti Poljakom. Razven Poljakov je proti tej postavi tudi katoliški centrum, ki jo smatra za krivično.

Vojna. Ker prihaja iz vojske razmeroma le malo ruskih poročil, japonska so pa zelo nezanesljiva, ne moremo mnogo gotovega poročati iz bojišča. Nad morjem novic pa, ki jih priobčujejo posebno židovski listi, ni vredno, da bi si človek glavo razbijal. Tako so poročali zopet o veliki bitki pred Port-Arturjem, kjer so se pogreznile Rusom kar tri ladije, Japoncem se pa niti mezi-

nec ni zvinil. Ruska poročila govore le o boju, a o izidu ni znano nič. — Na Japonskem se kažejo že nasledki vojske. Trgovina nazadnje, trgovci propadajo in banke ustavljajo izplačevanje. Tudi če Japonska zmaga, bo vendar gospodarsko uničena in le težko si bo opomogla.

NOVICE.

(Duhovniške vesti iz tržaške škofije). Dr. Mencia je imenovan konzistorialnim svetnikom; I. Frankola pa župeupraviteljem v Lovranu.

(Imenovanje na južni železnici.) Kontrolor g. Viktor Bračič je imenovan za višjega oficijala, g. I. Pahor za oficijala.

(Marijina družba) v Trstu priredi svoje letošnje romanje na Trsat pri Reki dne 21. julija. Romanje se bo vršilo po tem-le vspredu:

Odhod iz Trsta: 20. julija ob 11. uri zvečer. Prihod na Reko: 21. jul. ob 4. v jutro. Ob 6. uri sv. mašas pridigo in sv. obhajilom. Ob 3. popoldne: slovo od Marije; pete liturgije M. B. Ob 7. uri odhod iz Reke in ob 11½ zvečer prihod v Trst.

Vožnja stane v III. razredu 7 K. 50 st., v II. razredu 10 K. 50 st. Hrano si oskrbi vsakdo sam.

Kdor se misli udeležiti romanja, naj se zglaš vsaj do 10. julija. Potrebna pojasnila bodo dajali slovenski duhovniki v Trstu in okolici.

Voditelj.

(Prižigajte kresove) na čast sv. Cirilu in Metodiju povsod, kjer tam oblasti tega posebej ne zabranjujejo. Slovenski fantje in možje, zapalite po vseh gričih kresove dne 4. julija zvečer in pokazite vsem, da nas Slovencev ni še konec!

(Tržaška podružnica družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev) O ustanovitvi te za naš Trst velepomembne podružnice smo spregovorili že v zadnji številki našega lista. O notranji organizaciji in o načinu njenega delovanja ne moremo sicer danes poročati kaj podrobnega, a to bomo storili radi, kakor hitro začne podružnica svoje redno delovanje. Za sedaj opozarjamo slavno občinstvo in še posebej častito duhovščino samo na to, da se ta čas nahaja družbin uradni lokal pri Novem sv. Antonu v Trstu, kjer naj se izvolijo oglašiti vsi katoliški izseljenci katerekoli narodnosti, ki nameravajo odpluti iz Trsta v Ameriko. Tam bodo dobili družbine priporočilne listke in druge potrebne nasvete na pot.

(Slavnosti delavskih društev v Trstu.) Dne 21. avgusta t. l. bo praznovalo „Delavsko podporno društvo“ v Trstu 25letnico svojega obstanka. Dne 21. avgusta ob 8. uri zjutraj bo služba božja

pri sv. Antonu novem, katere se udeleži omenjeno društvo korporativno z zastavo in godbo. Odhod izpod sedanjih društvenih prostorov bo ob 7 $\frac{1}{2}$ uri. Iz cerkve se društvo ne povrne več v svoje stare prostore, ampak naravnost v »Narodni dom« v svoje nove prostore. Popoldne bode velika veselica na vrtu »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu. Na veselici, kakor tudi zjutraj, bosta sodelovala popolna Wagnerjeva godba in „Slovansko pevsko društvo.“ Pričakovati je velikanske udeležbe. — V nedeljo je praznovalo tržaško tiskarsko društvo 25letnico svojega obstanka.

(Štrajk zidarjev v Trstu.) Med štrajkovci je nastal razpor. Nekateri so namreč zadovoljni s tem, kar so jim obljubili podjetniki. Ti so imeli v nedeljo ob 10. uri dopoludne shod na podlagi § 2. v gostilni „Ai due moreri“ pri Sv. Jakobu. Na tem shodu so sklenili, da se podajo na delo v ponedeljek. Imenovan je bil obenem odbor štirih delavcev, katerim je naloženo, naj skušajo doseči od podjetnikov še nekatere druge poboljške.

(Telefon v Nabrežini, na Proseku in v Sv. Križu.) Na poštnih in brzojavnih uradih v Nabrežini, na Proseku in v Sv. Križu so se odprle minolo soboto javne telefonske postaje.

(Automobili) mesto električnega tramvaja. Kakor slišimo v zadnjem času, bode družba, ki je imela v Gorici napraviti po mestu električni tramvaj, mesto tega uvedla vožnjo z avtomobili. To jo bo stalo veliko manj, namreč samo 80.000 kron.

(560 ljudi zgorelo na parniku.) — Iz New-Yorka se poroča 15. t. m.: Parnik »General Slocum«, na katerem so učenci nedeljske šole nemško-luteranske cerkve sv. Marka napravili izlet, je na East Riverju pri Hellgatu skoraj popolnoma zgorel. Več sto oseb — go ori se, da pet sto, največ otrok — je prišlo ob življenje.

(Ponesrečil) je veleč. g. dekan iz Cerkna. Nazaj grede iz St. Viške gore je tako nesrečno padel, da si je nogo zlomil.

(Strupen mušji pik) Iz Celovca poročajo: Pred malo dnevi je na vajah neka muha picila stotnika 9. divizijekega topniškega polka Riharda pl. Smekala. Radi tega mu je pričela roka otekati in 23. t. m. je stotnik umrl vsled zastrupljenja krvi.

(Nevihta s t. č.) je uničila na kresni večer skoro vso letino v radovljiškem okraju na Gorenjskem. Visoka gora Stol je bila vsa bela od padle toče.

(Ameriško brodovje) bo priplulo v Trst dne 12. julija.

(Mdras v tičjem gnezdu.) Otroci so opazili nad viteljsko vasjo v grmovju tiče gnezdo. Vsaki dan so zvedavo opazovali čivkajoče mladiče. Je-

mali so jih iz gnezda v roke, jih gladili in zopet položili v gnezdo. Minoli petek so zopet prišli po navadi opazovat ptičke. K sreči niso posegli po tičkih v gnezdo, marveč so jih le hoteli opazovati. Toda niso več zagledali tičev, ampak modrasa, zvitega v gnezdu. Vsi prestrašeni hitijo domov in naznanijo, kaj so opazili v gnezdu. Nato je šel nek odraščen mladenič na dotično mesto in pobil gada. Iz radovednosti so mu razparali trebuh in našli v njem še žive mladiče. — Varnost povsod potrebna!

(**•Za resnico.**) Tako je ime »pologetični, znanstveno beletristični knjigi, ki so jo pred kratkem izdali slovenski bogoslovci. Namen knjige je, »da koristi slovenski stvari, da pripomore k čimprejšnji ublažitvi kulturnega boja med razdvojenimi brati.« Gotovo lep cilj. Bog blagoslovi trud gg. bogoslovcev. Veseli nas vsak tak pojav na Slovenskem, če se dela za ohranitev sv. vere v omikancih in prostem ljudstvu. Posebno dijakom priporočamo lično knjigo. Cena izvoda je 3 K, za dijake samo 1 50 K. Prodaja se na Primorskem samo v nadškofijskem semenišču pri čast. gosp. Josipu Vodopivcu, bogoslovcu v Gorici.

(**Rojan, 29. junija.**) Danes smo praznovali v dično opravljeni cerkvi prvo sv. obhajilo onih otrok, ki so obiskovali krščanski nauk v slovenskem jeziku. Slovesnost se je zvršila v najlepšem redu. Število slovenskih prvoobhajancev je letos 39, vseh letošnjih prvoobhajancev naše fare pa 140.

(**Nepotrebno svarilo.**) „No Janezek, kam pa greš danes tako zgodaj?“ — „Tečem po nekaj k trgovcu.“ — „Pa le pazi, da denarjev ne izgubiš.“ — „O ne, mi jemljemo vse na — pump (upanje).“

(**Nesreča v rudokopu**) pri Lerzinu (Illinois), 50 solov smodnika je šlo v zrak, 6 ljudi je mrtvih, 80 ranjenih, 325 jih je bilo na delu. Najbrž je še mnogo zasutih.

(**Bohinjski predor.**) Dne 31. maja t. l. je padla zadnja stena bohinjskega predora, ki združuje sedaj Kranjsko in Goriško, oziroma Primorsko. Slovesnosti, ki se je vršila o te priliki, se je udeležil nadvojvoda Salvator, č. kr. namestnik primorski grof Goëss in deželni predsednik kranjski baron Hein in drugi odlični gostje. Netaktno je bilo, da niso povabili na to slavnost nobenega slovenskega državnega poslanca.

Predor e. o. l. g. 6334 m. in je eden najdaljših nove železnice, ki bo vezala Dunaj z morjem. Ravno sedaj pa je poteklo 50 let odkar je bila dogotovljena železnica čez Semernik. To je bilo v istih časih delo, ki je vzbudilo občo pozornost. Delal ga je inženir Ghega. Tudi ta jubilej so slovesno praznovali.

(**Izseljevanje v Ameriko.**) Angleška družba

„Cunard Line“ oskrbuje v zadnjem času redno vožnjo med Trstom in severno Ameriko. V naslednjem mesecu so določene te le vožnje: parnik „Ultonia“ odpluje jutri 11. t. m., parnik „Slavonia“ 25. t. m., parnik „Pannonia“ 9. julija. Za hrvatske izseljence je izdal Dragomir Malevič prav primerno knjižico, ki bo koristila posebno onim, ki so namenjeni v združene severoameriške države. V tej knjižici je kratka slovnica angleškega jezika in najvažnejše postavbe in določbe, veljavne v onih državah.

(Čudna šolska nalezljiva bolezen). »Neue Züricher Ztg.« poroča: V Bazelu vlada med stariši in učitelji dekliški šole veliko razburjenje. Že več tednov napada učenke med poukom stesnanje. Učenkam se tresejo roke in noge. Vse opominjanje in prigovarjanje nič ne pomaga. Najprej je napadla ta bolezen le eno učenko, toda se kmalu razširila še na druge učenke in druge razrede. Na zdravnikov nasvet so oprostili vsako tako učenko šolskega pouka. Ta bolezen se je v Ba-

Kmetič: Prosim, gospoda, brez zamere, kak jezik je to, ki ga govorita med seboj?

Župnika: Latinsko je to, očka.

Kmetič: Pa moreta spati, — ko slišita in govorita ta presneti jezik?

Župnika: Zakaj ne bi mogla spati?

Kmetič: Ej! jaz znam samo tri besede, — pravijo drugi da so latinske — pa če se jih samo spomnim, ne morem ne spati ne jesti.

Župnika: No, katere so pa te vaše besede?

Kmetič: Tabulacija, eksekucija, licitacija.

Lahek post. Zvit kmetič je dejal svoji ženi: „Veš, jutri je velik post, treba je, da si nekoliko jedi pritrjava.“ „Prav,“ odgovori kmetica, „pa bom naredila mesto 30 samo 20 cmokov.“ — „Pa naredi“, jej zašepetne mož na uho, „nekoliko večje!“

Uganke.

Rešitev uganke priobčene v 10. številki:
Julij — Ana — Julijana. Prav jo je rešil: Ivan Albreht iz Zagorja.

Kje je konj?

zelju že prikazala l. 1903. Zdravniki svetujejo, naj se take otroke oprosti telovadbe, pisanja in ročnih del ter naj se mnogo gibljejo po prostem

Za kratek čas.

Izvrsten zdravnik. Zdravnik je prišel k bolniku. Ko vstopi v bolniško sobo, mu reče bolnik: „Gospod zdravnik — tako dolgo me vže zravitate, pa bolezen me le vedno tlači, dajte, prosim vas, uničite čim prej vzrok moje bolezni.“ To treba, odvrne zdravnik, vzdigne svojo palico ter razbije z jednim udarcem — veliko vinsko steklenico, ki je bila na stolu poleg bolnikove postelje.

Latinščina mu ne da spati. Kmetič je vozil dva župnika v mesto — potoma sta se razgovarjala po latinsko.

V skrivalnici ima jezdec noge tik ovsene mavhe, glavo pa med vejicami malega drevesa pri konju. Jezdec so našli: Ogrizek Antonija, Kapus Marija, Josip Nabergoj, Jarko Trošt v Rojanu; Ivan Albreht v Zagorju; gđ. Aleksandra Gladulič, Lucija Thaler, Celestina Petejan in Em. P. v Trstu.

Nova uganke. (Kralj Marica na Greti): Kdaj je človek brez glave v hiši?

Listnica uredništva.

Aleu name v Trstu. Hvala za poslano. Došlo sicer prepozno za to štev., pa se uporabi priložnič. V par dneh dobite posebno pismo.

Išče se

za službo in oskrbo deklica sirotica v starosti 14 let ali pa malo starejša, zmožna navadnih hišnih opravil. Kje, pove upravnistvo „Druž. Prijatelja.“